

АНОТАЦІЯ

навчальної дисципліни «Насіннезнавство»
Спеціальність – 202 Захист і карантин рослин
Галузь знань – 20 Аграрні науки та продовольство

Найважливішою умовою у застосуванні будь-якої агротехнології є системний підхід щодо неухильного дотримання елементів і заходів, тісно пов'язаних з біологічним і сортовими особливостями культур. Підраховано, якщо із загального спаду виробництва зернових культур зокрема 60 % припадає на порушення агротехнології, а 40 % є наслідком їх осипання, то ріст урожайності культур на 50 % обумовлює якість насіння, а на 40 % - технологічні операції. На жаль з роками аграрії „втратили” адекватне ставлення до насіння як запоруки стабільної врожайності і все більше переваги стали приділяти гонитві за новими сортами, сподіваючись за їх допомогою вирішувати проблеми продуктивності і якості збіжжя. При цьому чомусь „забули” сортові особливості культур, які дедалі в умовах ринкових відносин, почали набувати більшої гостроти. З цього приводу слід зазначити, що сорт без відповідної технології ніде і ніколи не „працює”. Розвиток насіння, його "здоров'я" залежать від розвитку материнської рослини, але достигле насіння - це самостійний живий організм, здатний існувати тривалий час, до спадкоємної передачі ознак батьків.

Довгий час предмет насіннезнавство обмежували "лабораторним столом", тобто вважали, що насіннезнавство починається з моменту надходження зразка насіння на аналіз і закінчується видачею документа про його якість. Однак варто пам'ятати, що насіння є величезним досягненням еволюції живої природи оскільки володіє рядом цінних властивостей, таких як:

- володіння генетичною пам'яттю і здатністю передавати всі ознаки батьків потомству,
- здатність переносити в стані спокою дію несприятливих чинників без втрати життєздатності,
- воно довговічне, має пристосування для розповсюдження, високий коефіцієнт розмноження.
- воно захищене від зовнішніх пошкоджень в період розвитку на материнській рослині та володіють захисними пристосуваннями після досягання, забезпечені запасами поживних речовин для розвитку в період проростання та утворення паростка.

Дисципліна «Насіннезнавство» вивчає утворення та розвиток насіння зернових культур на материнській рослині, потребу його у факторах зовнішнього середовища, стан і процеси в насінні від збирання до сівби і в період появи сходів, вивчає і розробляє систему заходів одержання високоякісного насінневого матеріалу та стимуляції насіння, а також якість насіння зернових та методи її визначення. Лекційний об'єм дисципліни «Насіннезнавство» включає розділи: ембріологію, анатомію і морфологію насіння зернових культур, генетику, фізіологію, біохімію, екологію, мікробіологію, фітопатологію насіння, насінневий контроль та стимуляція ростових процесів в насіння.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: стан і перспективи розвитку насіннезнавства, народногосподарське значення, морфологічні і біологічні особливості зернових культур, технологія їх вирощування, шляхи і способи покращення якості насіння зернових культур, скорочення затрат праці і засобів при вирощуванні високоякісного насіння зернових культур.

вміти: планувати і організовувати виконання робочих процесів у насіннезнавстві з використанням сільськогосподарської техніки, використання добрив та пестицидів, застосування досягнень науки і передового досвіду, розраховувати економічну ефективність при використанні кадастру та комплексу агротехнічних заходів.